

ONDER HET
NOORDERLICHT

2

*De
hoop van
nieuwe
morgens*

LAURAINÉ
SNELLING

DE HOOP VAN NIEUWE MORGENS

Onder het noorderlicht

De hoop van nieuwe morgens

Lauraine Snelling

Roman

Vertaald door Carianne van Holst

 de Parel

Uitgeverij de Parel – Doornenburg

Nederlandse vertaling © Uitgeverij de Parel – Doornenburg, 2020
www.uitgeverijdeparel.nl

Oorspronkelijk verschenen in het Engels onder de titel *A Breath of Hope* bij Bethany House, een onderdeel van Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
Copyright © 2018 Lauraine Snelling

De Bijbelcitaten in deze uitgave zijn afkomstig uit de Herziene Statenvertaling.

Vertaling: Carianne van Holst
Opmaak omslag: TMgraphics.nl
Opmaak binnenwerk: TMgraphics.nl
ISBN 9789492408808
ISBN e-book 9789492408815
NUR 342

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor recensies mogen korte bloemlezingen worden gebruikt.

All rights reserved. No part of this publication might be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publishers. The only exception is brief quotations in printed reviews.

 1

Nilda Carlson staarde naar het geld in haar hand. Dit was een weksalaris. Haar laatste weksalaris. ‘Ik zal nooit genoeg geld kunnen sparen om een vervoersbewijs naar Amerika te kunnen kopen.’

‘Ach, Nilda,’ zei haar *mor* Gunlaug zacht. ‘Zeg nooit nooit. We zullen een manier vinden.’

Nilda staarde uit het raam naar de sneeuw die neerdwarrelde, naar de vlokken die zwevend dansten sinds de wind was gaan liggen. Zou de lente ooit aanbreken? Ieder jaar leek de winter langer te duren. Ze wist dat ze onredelijk was. Dat had haar al eerder een terechtwijzing opgeleverd.

‘De lente breekt altijd weer aan. Dat heeft onze Heere bepaald. En Hij heeft jouw geroep gehoord. Hij heeft beloofd dat Hij altijd zal luisteren en antwoorden.’

Hoe vaak had ze dat gehoord? Maar horen en het diep vanbinnen geloven waren twee totaal verschillende dingen. Net zoals luisteren en antwoorden. Geloofde ze dat God luisterde? Ja, daar moest ze bevestigend op antwoorden. Maar ze had al geleerd dat het antwoord soms ‘ja’ was, soms ‘nee’, en soms ‘wacht’, wat het moeilijkst was.

‘Ik weet hoe hard je gewerkt hebt.’

‘Maar, *mor*,’ hield Nilda aan, ‘de winkel is dicht. Het is waar dat mevrouw Rott nu te ziek en zwak is om de winkel open te houden,

en dat is jammer, maar ik heb geen werk meer.’ Ze dacht even na. ‘Misschien zoekt de familie Nygaard nog iemand. Ik weet zeker dat ik het niet fijn zou vinden om voor hen te werken. Niemand vindt het leuk om voor hen te werken. Maar het geld...’ Twee van haar oudere broers hadden het daar volgehouden totdat zich iets beters had voorgedaan, en nu leek het haar beurt te zijn.

‘Ja, ik weet het.’ Gunlaug gooide de spoel op het weefgetouw waarop ze opnieuw een kleed aan het weven was. Als ze er één afhad, spande ze altijd weer nieuwe draden voor de volgende. Door hard met de aanslagkam te slaan, drukte ze elke draad stevig op zijn plek, zodat de kleden langer mee zouden gaan. ‘Deze is voor jou, weet je.’

‘U zult hem ongetwijfeld lang voordat ik een vervoersbewijs kan kopen afhebben.’

‘Dan zal dit de eerste laag zijn op de bodem van de hutkoffer die *far* en Johann voor jou aan het maken zijn.’

Nilda balde haar handen tot vuisten in de plooiën van haar wollen rok, een stof die haar *mor* in het verleden geweven had.

Mor keek naar haar. ‘Ik heb geleerd dat weven een goede manier is om de wanhoop te verdrijven. Het gooien van de spoel en het slaan met de aanslagkam zijn goed voor de ziel – en het helpt je om je emoties los te laten.’

‘Net zoals het kneden van brood. Daar is het bijna tijd voor.’ Er speelde een glimlach om Nilda’s lippen, maar ze klemde haar tanden open. ‘*Mor*, u maakt het moeilijk om boos te blijven.’

‘*Takk*, neem ik aan.’ Met opgetrokken wenkbrauwen keek ze naar haar dochter en knikte. ‘En het brood is veel luchtiger als het extra gekneet wordt, net zoals een kleed strakker wordt als er extra op geslagen is.’

‘Dit is de enige dag dat ik thuis ben en ik verknoei hem door me zo op te winden.’

‘Waarom schrijf je *onkel* Einar geen brief om te kijken of hij interesse heeft om nog een familielid over te laten komen om hem te helpen?’

‘Dat is een goed idee. Dat zal ik doen zodra ik het brood nog een keer gekneed heb. Als je winkelier bent, verdwijnt je werk door de deur naar buiten. Met het bakken van brood heb je in ieder geval nog iets om te laten zien als je klaar bent.’

In elk geval voor even. Ze schudde haar hoofd bij die gedachte en keerde terug naar de keuken, achtervolgd door de klap van de spoel. Het vertrek was doortrokken met de geur van gist die het brooddeeg deed rijzen. Deze alledaagse klusjes zouden in Amerika ook gedaan moeten worden.

Nadat ze de schaal met deeg op de verwarmingsplaat van het fornuis had gezet, deed ze er meer hout in en pakte pen en papier. Ze hadden geen inkt meer en ze wilde geen tijd besteden aan het maken van nieuwe inkt.

Tegen de tijd dat ze de brief afhad, was het deeg opnieuw boven de schaal uitgerezen, klaar om er broden van te maken. ‘Zullen we hier wat van bakken voor het middageten?’ vroeg ze aan haar *mor*.

‘Ja, dat zal een lekkere traktatie zijn. Maak genoeg voor wanneer Ivar uit school komt. Hij kan de brief morgenochtend voor je op de post doen.’

‘Ik zal hem zelf posten als het brood klaar is. Hebt u iets nodig uit de winkel?’

‘Nodig hebben of graag willen hebben?’

Nilda knikte. Ze had gelijk. Elke winter bouwden ze een rekening op bij de winkel, die ze betaalden zodra het werk in het voorjaar meer geld binnenbracht. De winter was altijd een periode van schaarste.

Een paar dagen later kwam Ivar door de keukendeur binnenstormen op het moment dat de schemering de sneeuwbanken blauw kleurde. ‘*Mor*, brieven uit Amerika!’

‘Ik ben hier,’ riep Gunlaug vanachter haar weefgetouw. ‘Veeg je voeten.’

‘Dat heb ik gedaan. Is Nilda al thuis?’

‘*Nei*, maar ze komt zo.’ Ze glimlachte naar haar jongste kind toen hij zonder jas naast haar stilstond bij het weefgetouw. ‘Er moet wat hout in die kachel. Het is hier koud.’ Ze pakte de brieven aan. ‘*Takk*. Eén is van *onkel* Einar.’

Ivar grijnsde. ‘Dat zag ik. Zou het niet grappig zijn als hij vraagt om meer hulp terwijl Nilda hem net een brief gestuurd heeft? Ik zal Nilda erg missen als ze naar Amerika gaat.’

‘Ja, ik ook.’ Gunlaug zuchtte diep.

‘Op een dag zal ik u er ook mee naartoe nemen, *mor*. Echt waar. In ieder geval om op bezoek te gaan.’

‘*Takk*, mijn jongen, maar...’

‘Ik zal *far* ook meenemen, als hij dat wil.’

Ze klopte op zijn hand. ‘Blijf jij daar maar van dromen.’ Ze knikte en glimlachte bijna, en gooide toen opnieuw met de spoel en sloeg met extra kracht met de aanslagkam. ‘Ik kan dit kleed maar beter vlug afmaken, zodat ik er één voor Runes nieuwe huis kan weven.’

‘Als Nilda gaat, zou het goed zijn om nog een weefgetouw met haar mee te sturen. En een verenbed voor Rune en Signe. Ze slapen in ieder geval niet meer op veldbedden op de vloer.’ Hij zweeg en wendde zijn hoofd iets af zodat hij zijn *mor* niet rechtstreeks aankeek. ‘*Onkel* Einar is niet zo’n fijne man, hè.’ Het was geen vraag.

‘Ik ben bang van niet, maar hij heeft niemand geslagen, voor zover we weten althans.’ Gunlaug staarde uit het met rijk versierde raam. Bovenaan vormden de patronen in de vorm van een varenblad wintergordijnen. Wanneer ze het ingewikkelde, broze ontwerp op het glas zag, wenste ze altijd dat ze een dergelijk patroon in haar kleden kon weven.

Ivar vroeg: ‘Heeft Nilda die baan bij de familie Nygaard gekregen?’

‘Ja, ik denk het wel. Ze is er vanochtend heen gegaan en had beloofd terug te komen als ze geen werk zou krijgen. We waren van plan om de keuken schoon te maken.’

Het werd donker en de hele familie kwam thuis, met uitzondering van Nilda. Gunlaug dekte de tafel en roerde in de bonen en het gerookte schapenvlees dat ze de hele dag had laten sudderen. Omdat ze zich schuldig voelde als ze hout verkwistte, gebruikte ze de oven alleen wanneer het fornuis hielp om het huis te verwarmen. De ronde kachel in de andere kamer werd enkel aangestoken op de koudste dagen, of wanneer ze achter het weefgetouw zat, wat het grootste gedeelte van de tijd het geval was. Maar toch droeg ze een trui, een sjaal, en handschoenen zonder vingers.

De brieven die in het midden van de tafel tegen de suikerpot stonden, smeekten om gelezen te worden.

‘Je zou ze nu aan ons voor kunnen lezen,’ zei Thor, terwijl hij zijn wenkbrauwen licht optrok. ‘Wellicht moet ze daar om de een of andere reden blijven slapen.’

‘Nilda zou wel een manier vinden om het ons te laten weten.’ Ivar zette zijn ellebogen op de tafel. ‘Toch, *mor*?’

De klap van ski’s die buiten in het rek gleden, deed hem opspringen, en hij haastte zich om de deur open te doen.

‘Schiet op, we hebben brieven uit Amerika, en *mor* wil ze niet lezen voordat jij er bent.’

Nilda kwam naar binnen en fronste naar niemand in het bijzonder en naar alles in het algemeen. Ze wikkelde haar sjaal af.

‘Je avondeten staat in de warmhoudoven.’ Gunlaug kon zien dat Nilda iets dwarszat, maar ze hield wijselijk haar mond. ‘Zodra je gaat zitten en aan het eten bent, zal ik ze voorlezen.’ Nilda stond erom bekend dat ze staand bij het vuur at wanneer ze haast had.

Gunlaug begon. “Beste Thor en Gunlaug. Ik hoop dat alles goed met jullie gaat in Noorwegen. Gerd en ik zijn het erover eens dat we meer hulp nodig hebben omdat we het hier drukker krijgen, zeker nu Rune en Signe deze zomer naar hun eigen woning zullen verhuizen. Ze hebben me verteld dat jullie dochter Nilda graag naar Amerika zou willen emigreren, dus als ze nog steeds wil komen...”

Nilda gilte zo hard dat ze haar helemaal bij de familie Valder

gehoord moesten hebben en gooide haar handen in de lucht. ‘Ik ga naar Amerika! Ik ga echt!’

Gunlaug keek haar man met rollende ogen aan en richtte zich weer op de brief. ‘Als we de kans krijgen om te luisteren dan zal ik verder lezen.’ Ze zweeg, keek over de rand van het papier naar Nilda die weer op haar stoel neerplofte, en knikte. ‘Eens kijken, waar was ik? O, hier. “Ik zal een vervoersbewijs voor haar kopen met de overeenstemming dat ze ons hier op de boerderij zal helpen om zo het vervoersbewijs terug te betalen. Als jullie nog meer familieleden hebben die graag een nieuw leven in Amerika zouden willen beginnen, laat hen mij dan schrijven, en dan zullen we kijken wat we kunnen regelen.”’

‘Hoe zit het met Ivar? Jij zei dat je wilde gaan.’ Nilda grijnsde breed naar haar jongere broer.

Hij knikte ernstig. ‘Maar ik wil niet in het krijt staan bij Einar. Als je Rune en Signe hoort, is hij een tiran. Ik wil in staat zijn om bij hem weg te gaan en voor een echt houthakkersbedrijf te gaan werken. Niet dat ik dat zou doen, maar toch...’

‘Hij zal toch zeker niet zo erg zijn,’ zei Nilda, terwijl ze naar haar broer keek die altijd de meest voorzichtige was geweest.

‘Nou ja, we willen beslist niet dat Nilda alleen reist. Ik heb zo veel afschuwelijke verhalen gehoord.’ Thor staaarde naar zijn dochter. ‘Iets om over na te denken.’

Nilda zuchtte en schudde zacht haar hoofd.

‘Mag ik doorgaan?’ Gunlaug keek van haar dochter naar haar man. Het laatste wat ze wilde, was ruzie aan de eettafel.

‘Ja, ga je gang.’ Thor zag er nog steeds ontdaan uit.

“De winter is dit jaar extra streng geweest, maar we blijven zo veel bomen vellen als het weer ons toelaat.”

‘Denkt u dat Rune de grootte van de bomen overdreef?’ vroeg Ivar.

‘Rune is er de persoon niet voor om te overdrijven.’ Gunlaug was nog nooit zo vaak onderbroken tijdens het lezen van een brief. ‘Ik denk dat ze ons niet verteld hebben hoe slecht ze het daar hebben

gehad.' Ze zocht de plek weer op waar ze gebleven was. "Binnenkort zal de lente aanbreeken, en het reizen per boot zal dan veel gemakkelijker zijn. Het zou goed uitkomen als je half mei zou kunnen vertrekken. Ik kijk ernaar uit om van jullie te horen. Einar en Gerd Strand." Gunlaug legde de brief neer om hem later nog een keer te lezen.

'Ik zou nog wel een kop koffie kunnen gebruiken.' Thor stak zijn mok omhoog.

Nilda sprong overeind. Nadat ze koffie had ingeschonken voor iedereen die dat wilde, stond ze even stil. 'Hebben we iets om het mee te vieren?'

'Vers brood met boter en jam. Ik heb overwogen om custard te maken, maar ik was te druk met weven.' Gunlaug keek naar haar knikkende familieleden. 'Misschien kunnen we morgen wintersnoep maken. We hebben stroop.'

Nilda maakte voor iedereen een snee brood met jam klaar. 'Leggen de hennen nog eieren?'

'Niet veel. Nog een reden om geen custard te maken.'

'Half mei.' Nilda legde de sneden brood op een bord om ze te serveren. 'We moeten lijsten gaan maken van wat we mee kunnen nemen.' Ze zweeg en keek naar Ivar. 'Ik heb wat geld gespaard dat we zouden kunnen gebruiken om een vervoersbewijs voor jou te kopen. Heb jij iets gespaard?'

'Ik wel,' zei Johann uit zichzelf. 'Dat kunnen jullie krijgen. *Mor*, kunt u het aan tante Gretta vragen?'

Gunlaug knikte. 'Ik zal hen morgen een brief schrijven. We zullen een manier vinden om genoeg geld bij elkaar te krijgen voor Ivars vervoersbewijs. Daar ben ik van overtuigd.'

'Maar wat als het ons niet op tijd lukt?' Nilda zuchtte opnieuw. 'Hier droom ik van. *Onkel* Einar biedt aan om mijn droom te bekostigen. Nu moet ik wachten tot Ivar ook mee kan. Wachten. Wachten. Wachten. Ik zal nooit naar Amerika kunnen vertrekken.'

DURVEN ZE ONDANKS ALLE MOEILIJKE GEBEURTENISSEN TE VERTROUWEN OP DE HOOP VAN NIEUWE MORGENS?

Samen met haar jongere broer Ivar reist Nilda Carson naar Amerika om bij haar oudste broer, Rune, en zijn gezin, te gaan wonen. Ze ziet het als een gouden kans en hoopt op een betere toekomst.

Rune en Signe Carson zijn blij als ze vernemen dat Nilda en Ivar naar Minnesota komen, want het leven op de boerderij van de Strands blijft ondanks de verbeterde verhoudingen zwaar. Rune wil een eigen huis voor zijn vrouw en kinderen bouwen, maar oom Einar is alleen maar bezig met zijn eigen ambities en weigert te helpen.

Wanneer een tragische gebeurtenis duidelijk maakt waar oom Einars woede en afstandelijkheid vandaan komen, is het meer dan ooit nodig dat ze schouder aan schouder staan en een echte familie zijn.

De hoop van nieuwe morgens *is het tweede deel van de serie* Onder het noorderlicht – *een familiekroniek over de Noorse familie Carlson die in een vreemd land vecht voor een gelukkige toekomst. Eerder verscheen* De beloften van de dageraad.

ISBN 978-94-92408-80-8

9 789492 408808